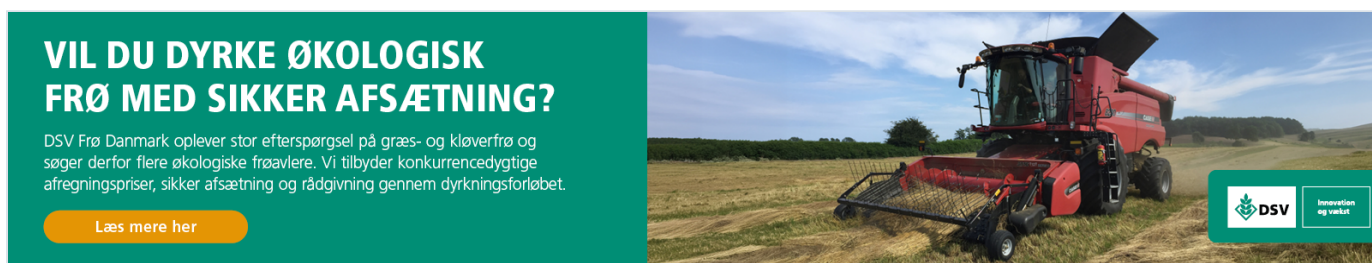

Annonce

Annonce

Urter i græsmarken giver højere udbytte og mindre ukrudt

NYT FRA ICROFS: Nye målinger viser, at udbyttet i en græsmarksblanding med mange arter var højere end i en kløvergræsblanding, når græsmarken lå i længere tid. Desuden blev andelen af ukrudt markant reduceret ved at øge antallet af arter i græsmarken.

07. oktober 2025

[Kronik](#)

Læsetid: 4 minutter

Jordbrugere kan være bekymrede for, at urter i græsmarken forringer foderkvaliteten, men her tyder foreløbige undersøgelser på, at foderkvaliteten er på samme niveau for den almindelige kløvergræsblanding og græsmarksblandingen med urter. Foto: Jane Schiøtt

| ICROFS [Mark og stald](#) [Kronik, Nyt fra Icrofs](#)

Del

Af: Johannes L. Jensen, tenure track adjunkt, Institut for Agroøkologi, AU-Viborg

Græsmarksblandinger med græs, bælplanter og urter kan potentielt være med til at øge udbyttestabiliteten i græsmarken, reducere ukrudtstrykket, øge biodiversiteten og kulstoflagringen samt reducere udvaskningen af kvælstof.

Dog mangler vi viden om, hvordan artsrige græsmarksblandinger klarer sig afhængig af gødskning, og ikke mindst når græsmarken ligger i længere tid.

I projektet GrassRotate har vi netop fokus på dette.

I projektet benyttes det langvarige økologiske kvægsædskifteforsøg ved AU-Viborg, som forskningsplatform. I forsøget sammenlignes en almindelig kløvergræsblanding bestående af almindelig rajgræs, hvidkløver og rødkløver med en græsmarksblanding, hvor der er sået yderligere fem urter og fire bælplanter i. Græsset er udlagt i vårbyg om foråret, og der høstes fire slæt om året i græsmarken. I forsøget kan græsblandingerne sammenlignes i 1. års- til 4. års-græsmarker.

Resultater fra 2023 og 2024 viser, at udbyttet i græsmarksblandingen med mange arter var højere end i kløvergræsblandingen, når græsmarken lå i længere tid.

Der var således ikke forskel på udbyttet i 1. årsgræsmarken, men i 2., 3. og 4. årsgræsmarken var udbyttet henholdsvis 0,7, 0,8 og 0,9 ton pr. ha højere. Udbyttet forbliver dermed mere stabilt, når græsmarken ligger i længere tid, hvilket er positivt, da en højere græsandel i sædskiftet generelt bidrager til et lavere klimaaftryk.

Desuden blev andelen af ukrudt markant reduceret ved at øge antallet af arter i græsmarken. Ukrudtsandelen af tørstof blev reduceret fra 20 pct. til 10 pct. i 2023 og fra 19 pct. til 13 pct. i 2024 på tværs af græsmarkens alder.

Lancetbladet vejbred, cikorie, kommen og lucerne var de mest udbredte af de ekstra isåede arter. Dermed opnåede vi både et merudbytte og reduceret ukrudtstryk ved at øge artsrigdommen i græsmarken.

Trods det kan jordbrugere være bekymrede for, om urter i græsmarken forringer foderkvaliteten, men her tyder foreløbige undersøgelser på, at foderkvaliteten var på samme niveau for den almindelige kløvergræsblanding og græsmarksblandingen med urter.

Rødder og kulstoflagring er også i fokus. Udover udbytte, artssammensætning og ukrudt er der i projektet også detaljerede undersøgelser i gang med henblik på at følge rodvækst og opgøre effekter på kulstoflagring.

Røddernes vækst i de to græsmarksblandinger følges i løbet af vækstsæsonen ved at tage billeder i lange gennemsigtige plastikrør, som er sat ned i marken til 1,73 meters dybde.

Desuden bestemmes rodbiomassen og røddernes artssammensætning i forskellige dybder.

Når vi isår ekstra arter med dybe pælerødder såsom cikorie og lucerne, har vi en forventning om, at det resulterer i flere rødder i de dybere jordlag.

En bedre udnyttelse af jordvolumen kan medvirke til at øge udnyttelsen af vand og næringsstoffer, og dermed medføre øget udbyttepotentiale og -stabilitet.

Flere rødder i dybere jordlag medfører også en øget kulstoftilførsel, og derfor vil vi udtage jordprøver i dybden til bestemmelse af jordens kulstoflager.

GrassRotate er en del af Organic RDD 8-programmet, som koordineres af ICROFS i samarbejde med GUDP under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

